

การบริหาร งานคลังสาธารณะ

รศ. สุรเชษฐ์ ชีระมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ๒๕๖๑ คณะรัฐประศาสนศาสตร์

สำนักพิมพ์เพื่อการบริหารศาสตร์

2538

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	ระบบเศรษฐกิจและหน้าที่ของรัฐบาล	1
	ความหมายของระบบเศรษฐกิจ	1
	การจำแนกระบบเศรษฐกิจ	1
	ทุนนิยม (Capitalism)	1
	สังคมนิยม (Socialism)	3
	คอมมิวนิสต์ (Communist)	4
	แบบผสม (Mixed Economy)	5
	แนวความคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐในทาง เศรษฐศาสตร์ กฎหมายปกครอง รัฐศาสตร์ และสังคมวิทยา	6
	การแทรกแซงระบบเศรษฐกิจของรัฐบาล	11
	บทที่ 2	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาบริหารงานคลังสาธารณะ
ความหมายของวิชา		15
สิ่งที่เหมือนและแตกต่างของการบริหารงานคลังภาครัฐบาล กับภาคเอกชน		15
ประวัติศาสตร์การบริหารงานคลังของต่างประเทศ		16
ประวัติศาสตร์การบริหารงานคลังของประเทศไทย		19
แนวทางการศึกษาการบริหารงานคลัง		26
บทที่ 3		งบประมาณ (Budget)
	✓ ความหมายของงบประมาณ	35
	✓ ความสำคัญของงบประมาณ	35
	✓ ลักษณะที่ดีของงบประมาณ	36
	✓ ประเภทของงบประมาณ	38
	✓ นโยบายงบประมาณ	39
	การวิเคราะห์งบประมาณ	39

4

	หน้า
การจำแนกเครื่องมือทางนโยบาย	49
วิธีการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจ	51
การต่อรองในการจัดหางบประมาณ	61
การกำหนดขนาดของงบประมาณ	61
วงจรงบประมาณของไทย	63
งบประมาณของต่างประเทศ	69
ปัญหาของงบประมาณของไทย	74
บทที่ 4 รายจ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure)	81
1 ✓ ผู้มีอำนาจในการจัดสรรทรัพยากร	81
3 ✓ แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร	81
หน้าที่ของรัฐบาลตามทฤษฎีการคลังสมัยใหม่	83
1 ✓ ประเภทของการใช้จ่าย	85
2 ✓ การประเมินผลการใช้จ่าย	95
การใช้จ่ายของรัฐบาลตั้งแต่ปีงบประมาณ 2506-2534	97
บทที่ 5 รายรับของรัฐบาล (Government Revenue)	105
✓ แหล่งรายได้ของรัฐ	105
✓ การประมาณการรายได้	116
✓ ภาษีอากร	117
✓ ความหมายของภาษีอากร	117
✓ การผลัการะภาษีอากร	119
ขอบเขตของการผลัการะภาษีอากร	125
การหลบเลี่ยงภาษี (Tax evasion)	128
การหลีกเลี่ยงภาษี (Tax avoidance)	128
✓ ประเภทของภาษีอากร	129
✓ ภาษีทางตรงและทางอ้อม	132

13

17

ภาษีมูลค่าเพิ่ม	132
ความหมายของภาษีมูลค่าเพิ่ม	137
ความแตกต่างจากภาษีการค้า	137
เหตุผลที่นำมาใช้แทนภาษีการค้า	137
ชนิดของภาษีมูลค่าเพิ่ม	138
ผู้มีหน้าที่เสียและกิจกรรมที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	139
อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม	140
การยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	141
อัตราภาษีและโครงสร้างของอัตราภาษี	142
วัตถุประสงค์ของการเก็บภาษีอากร	147
หลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีอากร	149
หน่วยงานที่มีหน้าที่หารายได้	153
ข้อควรคำนึงถึงในการเก็บภาษีอากร	155
บทที่ 6 หนี้สาธารณะ (Public Debt)	159
✓ ความหมายของหนี้สาธารณะ	159
✓ ประเภทของหนี้สาธารณะ	159
✓ ปัญหาพื้นฐานของการบริหารหนี้สาธารณะ	161
✓ หนี้ภายในประเทศ	164
✓ หนี้ต่างประเทศ	167
ข้อควรคำนึงถึงในการก่อหนี้ต่างประเทศ	168
ดัชนีที่ใช้วิเคราะห์เครดิตประเทศผู้ขอกู้	169
การกู้หนี้ใหม่เพื่อล้างหนี้เก่า (Refinancing)	170
การแปลงหนี้ (Swap)	171
ขั้นตอนการกู้ยืมเงินต่างประเทศ	172
ผลของหนี้สาธารณะต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ	176
ผลของการก่อหนี้ภายในประเทศ	177

9

	ผลของการก่อกำเนิดต่างประเทศ	180
	หนี้สาธารณะกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	181
	ผลของหนี้สาธารณะกับการกระจายรายได้	184
	ความเป็นมาของหนี้ต่างประเทศของไทย	185
	ภาระหนี้ต่างประเทศ	192
บทที่ 7	การคลังท้องถิ่น (Local Finance)	195
✓	การรวมอำนาจ (Concentration)	196
✓	การมอบอำนาจ (Deconcentration)	196
✓	การกระจายอำนาจ (Decentralization)	196
✓	ขอบเขตของการกระจายอำนาจ	198
✓	ประวัติของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเทศบาล	199
	เทศบาล	202
	1. พื้นที่ความรับผิดชอบและภาระงาน	203
	2. การจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหาร	206
	3. การออกกฎหมาย	207
	4. การบริหารงานบุคคล	209
	5. การบริหารงานคลัง	211
	6. การควบคุมและตรวจสอบ	244
	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการแสวงหารายได้ของเทศบาล	246
	สุขาภิบาล	250
	1. พื้นที่ความรับผิดชอบและภาระงาน	251
	2. การจัดองค์กรและโครงสร้างการบริหาร	253
	3. การออกกฎหมาย	256
	4. การบริหารงานบุคคล	257
	5. การบริหารงานคลัง	258
	6. การควบคุมและตรวจสอบ	281

5

	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	282
	1. พื้นที่ความรับผิดชอบและภาระงาน	283
	2. การจัดองค์การและโครงสร้างการบริหาร	285
	3. การออกกฎหมาย	287
	4. การบริหารงานบุคคล	288
	5. การบริหารงานคลัง	289
	6. การควบคุมและตรวจสอบ	303
	กรุงเทพมหานคร	306
	เมืองพัทยา	322
	ปัญหาและแนวทางปรับปรุงการคลังท้องถิ่นของประเทศไทย	331
บทที่ 8	นโยบายการเงิน (Monetary Policy)	337
	ความหมายของเงิน	337
	วิวัฒนาการของเงิน	338
	ค่าของเงิน	340
	ทฤษฎีปริมาณเงิน	341
	สถาบันการเงินในประเทศไทย	350
	เครื่องมือของนโยบายการเงิน	357
	การดำเนินนโยบายการเงิน	361
บทที่ 9	นโยบายการคลัง (Fiscal Policy)	365
	ตัวชี้วัดทางการคลัง	365
	เงินเฟ้อ	377
	การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ	380
	เงินฝืด	381
	การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อแก้ไขภาวะเงินฝืด	381
	เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	382

การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	382
การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	384
การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อก่อให้เกิดการเจริญ เติบโตทางเศรษฐกิจ	385
การพัฒนาเศรษฐกิจ	386
การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ	388
การกระจายรายได้	389
การดำเนินนโยบายทางการคลังเพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้ ที่เท่าเทียมกัน	394
บรรณานุกรม	399